

افزایش دهیم و بین آنان و کتاب و کتابخانه آشتی برقرار کنیم. این امر جز با همکاری مستمر مدیران و معلمان و کتابداران میسر نمی‌شود. در زیر به اختصار چند راهبرد ارائه می‌شود:

۱. معلمان می‌توانند کلاس‌های درسشان در دروسی؛ مانند تاریخ، جغرافیا، انشا، فارسی و دینی را در کتابخانه برگزار کنند. برای مثال وقتی که معلم تاریخ، کلاس خود را در کتابخانه دایر کرده است و درباره‌ی سلسله‌ی قاجار درس می‌دهد می‌تواند از قفسه‌ی کتابخانه، کتاب‌های مربوط به سلسله‌ی قاجار را خارج کند و به دانش‌آموزان معرفی کند و از آنان بخواهد که این کتاب‌ها را مطالعه و خلاصه‌ای از آن را بنویسند و تحویل بدهند.

۲. به تجربه دیده شده است که دانش‌آموز برای نوشتن تحقیق خود به کافی‌نت مراجعه می‌کند و با دادن عنوان تحقیق به مسئول کافی‌نت، ظرف مدت یک ربع، مطالبی را تایپ شده تحویل می‌گیرد و بدون خواندن حتی یک خط از آن، متن تایپ شده را به معلم داده و به اصطلاح نمره‌ی تحقیق می‌گیرد. لذا بر معلمان گران‌قدر است که از گرفتن این نوع تحقیق‌ها خودداری کنند و از دانش‌آموز بخواهند منابع و کتاب‌هایی را که برای نوشتن تحقیق از آن استفاده کرده‌اند،

به نظر می‌رسد علاقه‌ی دانش‌آموزان به مطالعه‌ی کتاب رو به کاهش است. حال برای تقویت ارتباط بین دانش‌آموز و کتاب چه باید کرد؟

دانش‌آموزان در ارتباط با کتاب و کتابخانه به سه گروه زیر تقسیم می‌شوند:

گروه اول دانش‌آموزانی که نسبت به کتاب و مطالعه یک نوع حرص و ولع در وجودشان است؛ به طوری که وقتی به کتابخانه می‌آیند ۳ الی ۴ جلد کتاب به امانت می‌برند.

گروه دوم دانش‌آموزانی که نیاز به تشویق و ترغیب و آگاهی دارند، به طوری که با تشویق معلمان و دوستان و هم‌کلاسان خود گاهی اوقات به کتابخانه مراجعه می‌کنند تا کتابی را که معلمشان معرفی کرده یا دوستش خوانده و تعریف کرده است، به امانت ببرد.

گروه سوم دانش‌آموزانی که علاقه‌ای به مطالعه ندارند و ورودشان به کتابخانه صرفاً تحت اجبار و اکراه صورت می‌گیرد. معلم تحقیقی خواسته و او برای گرفتن نمره‌ی تحقیق خود به کتابخانه آمده تا کتابی را برای نوشتن تحقیق به امانت ببرد.

حال باید چه کنیم تا سطح مطالعه را در گروه دوم و سوم را

تقویت ارتباط دانش‌آموز و کتابخانه

فاطمه مهدی پور*

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می شوند:

مجلات دانش آموزی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند)

- ♦ **رشد کودک** (برای دانش آموزان آمادگی و پایه ی اول دوره ی ابتدایی)
- ♦ **رشد نوآموز** (برای دانش آموزان پایه های دوم و سوم دوره ی ابتدایی)
- ♦ **رشد دانش آموز** (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم دوره ی ابتدایی)
- ♦ **رشد نوجوان** (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی).
- ♦ **رشد جوان** (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه).

مجلات عمومی (به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند)

- ♦ **رشد آموزش ابتدایی**، **رشد آموزش راهنمایی تحصیلی**، **رشد تکنولوژی آموزشی**، **رشد مدرسه فردا**، **رشد مدیریت مدرسه** **رشد معلم**

مجلات تخصصی (به صورت فصلنامه و ۴ شماره در سال منتشر می شوند)

- ♦ **رشد برهان راهنمایی** (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، **رشد برهان متوسطه** (مجله ریاضی برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، **رشد آموزش قرآن**، **رشد آموزش معارف اسلامی**، **رشد آموزش زبان و ادب فارسی**، **رشد آموزش هنر**، **رشد مشاور مدرسه**، **رشد آموزش تربیت بدنی**، **رشد آموزش علوم اجتماعی**، **رشد آموزش تاریخ**، **رشد آموزش جغرافیا**، **رشد آموزش زبان**، **رشد آموزش ریاضی**، **رشد آموزش فیزیک**، **رشد آموزش شیمی**، **رشد آموزش زیست شناسی**، **رشد آموزش زمین شناسی**، **رشد آموزش فنی و حرفه ای**

مجلات رشد عمومی و تخصصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کادر اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته های دبیری دانشگاه ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

- ♦ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش - پلاک ۲۶۸ - دفتر انتشارات کمک آموزشی
- ♦ تلفن و نمابر ۸۸۸۳۹۱۸۶

ذکر کنند و با طرح چندین سؤال از دانش آموز، میزان تسلط و آگاهی و مطالعه او را از موضوع تحقیق ارائه شده بسنجند.

۳. دادن مسئولیت به دانش آموزان در کتابخانه با عنوان

«کتاب یار» موجب تشویق و ترغیب آنان به کتاب خوانی می شود.

۴. مدیران باید نسبت به تجهیز کتابخانه ی مدرسه

مسئولانه تر برخورد کنند. اگر کتابخانه ای مجهز نداشته

باشیم، تلاش معلمان و کتابداران در ترویج فرهنگ کتاب خوانی

بی نتیجه خواهد ماند. برای مثال اگر در طول سال تحصیلی

دانش آموز ۲۰ بار به کتابخانه مراجعه کند و هر بار کتاب مورد

نیاز خود را نیابد موجب دلسردی دانش آموز می شود و آن زمان

است که به جای مراجعه به کتابخانه به کافی نت می رود تا یک

تحقیق بی دردسر تحویل معلم خود بدهد.

برای ایجاد رابطه ی تنگاتنگ بین دانش آموز و کتابخانه،

معلمان هم چون پل ارتباطی هستند که دانش آموز را به سوی

کتابخانه سوق می دهند. بنابراین، معلمان نباید صرفاً به

تدریس کتاب درسی اکتفا کنند بلکه باید چیزی بیش تر و فراتر

از کتاب درسی از دانش آموزان بخواهند.

زیرنویس

* کتابدار آموزش و پرورش ناحیه ی یک قزوین.

